

Rendeződnek a kis vállalat nagy gondjai

A Szegedi Magfeldolgozó és Vegyipari Vállalat termékei közül a nagyközönség, a főként a háziasszonyok körében legismertebb a Hypo, a mosást, takarítást megkönnyítő vegyszer. Kevésen tudják viszont, hogy a vállalat termelése igen szétágazó. Kapcsolatban áll az édesiparral, s szállít árut exportra is. Hollandiába, a Német Demokratikus Köztársaságba stb.

A vállalat gondjairól, problémáiról, a tervteljesítésről már többször írtunk. Erről most így nyilatkozik Péter János, a vállalat igazgatója:

— A múlt évet 2 és fél millió forintot mérleghiánnyal zártuk. Az elmaradás, a nehézség fő oka a rossz munkaszellem és a szervezeti hiányosság volt. A veszteséges termeléssel együtt járt az is, hogy már harmadik éve nem fizettünk nyereségrészesedést. Most az év vége előtt biztató dolgokról számolhatunk be.

A napokban indították útjuk a Német Demokratikus Köztársaságba a 300 mázsás barackmagexport utolsó tételét. Most újabb 50 mázsát készítenek elő szállításra, szintén exportra.

A népszerű termék a Hypo gyártása tavaly sűrűn akadózott. A megye több helyéről jelentették, hogy az üzletekben nincs elég belőle. Már megszűntek a panaszok.



A Német Demokratikus Köztársaság »Gyermekrajzok a nagyvilágból« címmel nemzetközi gyermekrajz pályázatot hirdet. A vetélkedőn részt vehetnek a föld minden országának gyermekei 15 éves korig. A pályamunkákat az NDK budapesti Kulturális és Tájékoztató Irodájához kell beadni. A nyertesek arany, ezüst és bronz érmeiket kapnak, ezenkívül 1000 értékes díjat osztanak ki közöttük. A legjobb rajzokat Berlinben kiállításra mutatják be. A képen: Simándi Julika, a Május 1. úti iskola VI. osztályos tanulója átadja rajzát Paul Schubernek, az NDK Kulturális és Tájékoztató Irodájának igazgatójának

dag könyvtárral rendelkező könyvtára csak a Szegedi Tervező Vállalatnak van, ahol szakképzett, függetlenített könyvtáros kezeli azt. Sajnos, nem mondható el ugyanez a kivitelező vállalatokról. Általános jelenség, hogy a vállalati könyvtárakban levő szakirodalmat, de különösen a napi használatban levő segédletek és előírások igen kis példányszámban találhatók, és azok pótlása is igen körülményes. Kevés az olyan propagandaanyag, amely rendszeresre válna a fellelhető lényeges szakirodalmat, és így az érdeklődők nagyon sok időt töltenek el felesleges »búvárkodással«. Nem kielégítő példányszámban található, vagy nem is található még a nagyobb és jól szervezett vállalati könyvtáraknál sem a külföldi anyagok magyar fordításai, akár teljes, akár rövidített terjedelemben.

Nem elegendő az, hogy a vállalatok rendelkeznek szakkönyvtárral, azt kellően használni is kell. A kihasználás foka olyan, amilyen a propaganda, amely felkelti az érdeklődést az egyes témáiról. Ez különösen hiányzik a kivitelező vállalatoknál. Szükséges, hogy minden műszaki ismerje a feladatával összefüggő szakirodalmat. A műszaki propaganda egyik legnépszerűbb és leghatásosabb eszköze a film. Jellemzően fogva a mérnöktől a szakmunkásig mindenki számára érthető és oktató. A filmpropagandában rejlik lehetőségeket különösen a következő hónapokban kell kihasználni. Egy-egy új gép beállítása, vagy új technológia bevezetése előtt is a leghatásosabb és legalkalmasabb tájékoztató.

Nem történt még említés az oktatási különböző formáiról, amelyek

szok, s ezt főleg a Berentei Vegyipari Vállalat valószínűleg kooperáció, a jobb klórellátás tette lehetővé. Jelenleg Csongrád, Bács-Kiskun, és Békés megyéket látják el ezzel a termékkel, de a tavaly óta megháromszorozódott termelésből jut Tolna és Baranya megyék kisegítésére is.

— Előrelépésünk anyagi bizonyítékaként említem — mondja Péter János elvtárs —, hogy az év végén már nyereségrészesedés is várható. Az 1964-es évben tehát tiszta lappal indulhatunk. Az eddigi eredmények derűlátóvá tesznek bennünket.

Szölösi Imre elvtárs, műszaki vezető is optimista.

— Előreláthatóan a következő negyedévben kezdjük meg gyártani hazánkban először a kobaltkloridot, a festékgyártás fontos alapanyagát — mondta. — Ezt pedig valutáért, külföldről szereztük be. Hazai alapanyagokból állítjuk elő az általunk kikísérletezett technológiával. A kobaltklorid gyártása műszaki gárdánk jó munkájának eredménye, s országos jelentőségű.

Rendeződnek hát e kis vállalat nagy gondjai. Reméljük, hogy a vezetők derűlátása nem alaptalan, eredményesen zárják az évet és jövőre is újabb termékekkel gazdagítják gyártmányaik listáját.

Darányi István

Kipróbálták a vezető nélküli traktort

Sok csodálójára van mostanában az Alagi Állami Gazdaság egyik tábláján szántó traktornak. Az erőgép kormányánál ugyanis senki sem ül és anélkül röjja a köröket, hogy valami akár távolról is irányítaná. Felügyelője a tábla szélén áll, s még csak nem is kell szemmel tartania a gépet, mert ha az valamilyen ok miatt eltérne a megszabott iránytól, vagy ak-

dály kerülne útjába, magától megáll és kúrtjelzéssel »kéri« a segítséget.

A nagy jelentőségű újítás Albert Istvánnak, a SZOT-iskola ipargazdaságtan tanárának elgondolása alapján született. Az erőgép irányítását a másoló esztergápad automatikájának elve alapján működő berendezéssel oldotta meg. A traktor elejére egy súlyos bolygókerékkel ellátott, hosszan kinyúló »tapogatókart« szerelt. A munka kezdete előtt a traktoros meghúzza az első barázdát, majd ebbe behelyezi a tapogatót. Ezután az erőgép már maga végzi munkáját. A bolygókerék ugyanis érzékeny műszerként követi a barázdát vonalát és ahhoz mérten tartja megfelelő irányban a traktort. Hiba esetén, például ha a bolygókerék elhagyja a barázdát, vagy ha valamilyen akadály kerül útjába, a gép »agya« egy találmányként benyújtott készülék lenyomója a tengelykapcsolót, leveszi a gázt, ezáltal megáll az erőgép, majd kúrtjel.

A Szovjetunióban már készítették vezető nélküli traktorokat, amelyek rádió, elektromos irányításúak, ez a konstrukció viszont mechanikus megoldású és kötött, laza, sőt homokos talajon is »becsülettel« elvégzi munkáját. Az újdonság néhány napig még Alagon maradt, hogy befejezhesse a megkezdett táblán a mélyszántást. Amint kijelölik az üzemet, megkezdik az irányító berendezés sorozatgyártását. (MTI)

Még egyszer Forráskút

Sokáig csak a város ébresztette a falusi értelmiség lelkiismeretét és kötelesség-tudatát. Itt emelkedő dobogókról hirdették, hogy milyen nagy munka és felelősség járul a községek tanítóira, orvosaira, mezőgazdászaira, a kulturális forradalomban, a tudatformálásban. Nem mintha munkátlanul kaptak volna őket, hiszen néhányuknak mind a két vállára roskadásiig pakoltak teniszlabdát — inkább egészséges türelmetlenségéből, ügyszere-téből. Hiszen ők mégiscsak jobban tudják, mit és hogyan kell csinálni, s hol kell kezdeni.

Közelebb egymáshoz

Ez derült ki forráskúton is, amikor majd egy hónappal ezelőtti adalékokat gyűjtöttem egy újságírókhoz, majd később, mikor a cikk folytatásaként is, összekolompolták a falu értelmiségét egy kis számvetésre, tanácskozássra, s egyszersmind barátkozásra is. Kellott ez, mert a négyezernél több beszélgetésen szinte mindannyian azt mondták: dolgozik, igyekszik mindenki, csinálja, amit kigondol és jó-nak lát, de hiányzik az egységes fellépés és cselekvés, s a munka közben még egymásról is megfeledkeznek. Kevés idő és figyelem jut a közös gondokra és a közös feladatokra. Volt, aki úgy fogalmazott: előbb az értelmiségieknek kellene közelebb kerülniük egymáshoz; ki kellene lépni egyéni és társadalmi elszigeteltségükből; a munka kapcsolatait túl elvtársi, baráti kapcsolatokra lenne szükség egymással és a község vezetőivel; s jó lenne arra is gondolni, hogy a sok szellemi »kiadást« valahogyan pótolhassák tudásuk felfrissítésével és rendszeres gondolatcserevel.

Az együttes eszmecsere nem esorbította — ellenkezőleg: megerősítette ezekben a személyes véleményeknek a hitelét. Már maga a tanácselnök, Nacsa János is így kezdte: ne a múltat szedjék szá-lára, ne azt firtassák! Ne legyen túszege a szívekben, se a tenyereken! Az út- és célkeresésre se kell sok időt fordítani — inkább érdekes és célszerű arról beszélni: hogyan lehetne jobb feltételeket teremteni ahhoz az esz-me, szellemi offenzívához, amelynek egyik széles frontja a falu? Hogyan lehetne

egyesíteni a szándékat és az erőt, amely fel tudja törni a szellemi parlagot, s be tudja vetni a teljesebb tudás, az egészségesebb és igazabb meggyőződés kis csillagait?

Aki visszafelé néz, bizonytalanul halad

Egy sokat próbált, egész életében falun, tanyán dolgozó, tapasztalt tanító, Honti Dezső mondja:

— Fordítsuk előre az embereket fejé! Jönnék, jönnek, lépegetnek együtt a társadalommal, de hány parasztember néz még visszafelé. A hátra kacsintó nem látja a célt, s bizonytalan a lépése a mában is. Szegezzük hát előre a paraszti tekintetet! Értjük el, hogy a jövő paraszti generációk is itt keressék a boldogulásukat, szeressék meg a földet és a mesterséget. Ez nem tananyag, de olyan nevelési cél, amelyért érdemes is, kell is dolgozni. S ez a munka egyáltalán nem reménytelen...

Nem, mert Honti Dezső tanyai iskolájának végző nyolcadikosai mind a szövetkezetbe készülnek. Egy sem megy közülük kalauznak, hivataloságéknak, apjuk szakmáját akarják kitanulni — a gazdálkodást. Olyan színvonalon, mint mások az ipart.

Az ilyen beszédre és az ilyen nevelői eredményre felvillanózik a tsz-elnök is, Pesti Menyhért. Ha valaki sokat vár például az iskolában megkezdett szakmunkásképzéstől, a szövetkezetek igen.

Tudatbeli

fundamentum is kell

— Történelmi esztendő a mostaniak a falu életében. De azzal még nem teszünk meg mindent, hogy az új paraszti élet anyagi alapját megvetjük. Ennek eredményességéhez eszméi, tudatbeli fundamentum is kell. A gondolkodás óráját igazítsuk az időhöz, mert ez a cement tartja egyben a falu új gazdasági rendjét. S ez a változás formálja végeredményben a falu lámpásainak anyagi és szellemi életkörülményeit is. Ezért érdemes lázasan, sietősen dolgozni...

— Ezért érdemes türelmetlenné lenni is! — pereg a szó egy másik asztalnál. — A sürgetés, a siettetés eredményei meglátszanak a falun. Öt éve még csak álom volt itt a homokon egy művelődési ház — most meg? Maholnap kicsi lesz. Hát még ha az értelmiségnek is találkozó helyévé válnék? Mert a szellemi poggyászt olykor jó lenne kiegészíteni. Itt lehetne beszélgetni, vitatkozni tudományos és művészeti kérdésekről, izgalmas és érdekes politikai, elvi témákról. Hely van, s ehhez segítséget adna a város...

Sz. Simon István

Kitüntették az erősáramú ipar legkiválóbb feltalálóit

Szerdán a Technika Háza-ban Kaposvári Kálmán, a KGM erősáramú iparigazgatóságának főmérnöke kiváló feltaláló és kiváló újító kitüntetésekkel adta át az iparág húsz legsikeresebb feltalálójának és újítójának. A főmérnök elmondta, hogy az idén további 15 százalékkal növekedett az iparágban az elfogadott újítások száma, az újítók és feltalálók javaslatait felhasználva ebben az esztendőben eddig mintegy

Igen, már többen is kimondták: meg kell alakítani a falusi értelmiség klubját, melyben munka után egymásra lelhetnek, találkozhatnak, szórakozhatnak, vitatkozhatnak, tanulhatnak. Ezt a gondolatot forgatja, variálja Lázár István mezőgazdász — megtoldva azzal, hogy a falun, tanyán végzett ismeretterjesztő munka is sokkal hatékonyabb lenne az egységes cselekvés révén — Kocsis Péter Ferenc tsz-elnök és Tápai Andrásné.

Két marokkal mérj az élet a munkát, voltaképpen senkinek a kezét nem súti. Blanka néni, a kis tanyai gyerekek tanítónénije magának keresi a gondot. Látja az iskola mellett szélesedő gyümölcsöst, a zsenge csemeték erdejét, s a termő fákra gondol.

— Lesz majd elég érett termés ezekhez a fákhöz? Mire a telepítések meglesznek, akkor ki kell képezni a fiatalokat a gyümölcsösök kezelésére. Ha tudást adunk a kezükbe, éppen úgy meggyőzhetjük őket itt a homokon, mint a zsenge csemetékét.

Régen jó munkása lehetett a földnek, aki tudott kapálni, szántani, rendet vágni, ásni, lovat hajtani és forgatni. A nagyüzemi mezőgazdasághoz ez nagyon-nagyon kevés. A munkának egyre nagyobb hányada igényli a speciálisan képzett szakember kezét és esztét. Akibe beleoltjuk a mezőgazdaság korszerű ismereteit, akivel megismertetjük a munka magasabbrendű szépségeit, az nem hagyja el a földet havi ezerkétszáz fixért.

Összinte megajánlások

Nem programadás volt ez a forráskúti szombat délután, hiszen nem voltak hivatalos szónokok és felkért hozzászólók. Beszélgetés volt, fehér asztalnál. Mindenki tett egy-egy szemet a hosszú lánchoz — és két-két kezét. Összinte megajánlások, nem provokált, hanem önkéntes vállalkozások délutánja. Senki sem azt firtatta, hogy mit kellene csinálni általában, vagy másnak — mindenki személyes felelősségére és vállalt ten-nivalóira szorítkozott a szóval. A munka leltárát adta össze a forráskúti értelmiségiek közössége, a gyors és eredményes együttes cselekvés szándékával.

Sok okunk van arra, hogy idegenkedjünk az értekezletektől, a rétestestektől nyúló megbeszélésektől. Itt Forráskúton azonban egy percre sem telepedett meg a művelődési ház klubtermében a közömbösség és az unalom. S talán másutt sem járna kevesebb sikerrel egy-egy, a forráskútihoz hasonló »fehér asztal«-megbeszélés,